

Bureauonderzoek

Projectnummer: 369006
Referentienummer: SWNL0257748
Datum: 05-03-2020

Archeologisch onderzoek Pater Becanusstraat te Beek en Donk, gemeente Laarbeek

Sweco Archeologische Rapporten 2277

Status: Definitief

Verantwoording

Titel	Archeologisch onderzoek Pater Becanusstraat te Beek en Donk, gemeente Laarbeek
Subtitel	Sweco Archeologische Rapporten 2277 2468-4813
ISSN-nummer	
Projectnummer	369006
Referentienummer	SWNL0257748
Revisie	D1
Datum	05-03-2020
Auteur(s)	Wouter Weerheijm MA senior KNA BO archeoloog (actornummer 38767204)
E-mailadres	Wouter.weerheijm@sweco.nl
Gecontroleerd door	Hilde Boon, MA senior KNA archeoloog (actornummer 39446695)
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Jeroen van Rooij MA Teammanager
Paraaf goedgekeurd	

Sweco voert archeologisch onderzoek uit onder procescertificaat SIKB BRL 4000 'Archeologie' (versie 4.1) en de protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004. De archeologische werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm van de Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1).

Administratieve gegevens

Uitvoerder	Sweco Nederland B.V.
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Laarbeek
Plaats	Beek en Donk
Toponiem	Pater Becanusstraat
Kadastrale gegevens	I1090; I13219; I3263
Centrum-coördinaat	x: 171.290 / y: 393.838
Opdrachtgever	Ruimte voor Ruimte
Archis Zaakidentificatie	4760470100
Oppervlakte plangebied	Ca. 0,9 ha
Bevoegde overheid	Gemeente Laarbeek
Projectmedewerker(s)	mr. W.J. Weerheijm MA, sr. KNA-BO archeoloog (actornummer 38767204)
Periode van uitvoering	December 2019/Januari 2020
Beheer en plaats van documentatie	Sweco Nederland BV

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding van het onderzoek	7
1.2 Methodiek	7
1.3 Doelstelling en vraagstelling	8
2 Bureauonderzoek	9
2.1 Afbakening plangebied, huidig gebruik en toekomstig gebruik	9
2.1.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied	9
2.1.2 Huidig gebruik van het plangebied	9
2.1.3 Toekomstig gebruik van het plangebied	9
2.2 Overheidsbeleid	10
2.3 Aardwetenschappelijke kenmerken	10
2.4 Archeologische waarden	12
2.4.1 Archeologische verwachtingskaart	12
2.4.2 Archeologische Monumenten	12
2.4.3 Archeologische vondstlocaties	13
2.4.4 Archeologische onderzoeksmeldingen	13
2.4.5 Samenvatting archeologische waarden	17
2.5 Historische situatie	18
2.6 Onder- en bovengrondse bouwhistorische waarden	18
2.7 Mogelijke aanwezige bodemverstoringen	18
3 Gespecificeerde verwachting	20
4 Conclusie en advies	21
4.1 Conclusie	21
4.2 Advies	21
Literatuurlijst en gebruikte bronnen	22
4.3 Literatuur	22
4.4 Internet bronnen	22

- Bijlage 1. Locatie van het plangebied
- Bijlage 2. Archeologische beleidskaart
- Bijlage 3. Geomorfologie
- Bijlage 4. Bodem
- Bijlage 5. Bekende archeologische waarden

Samenvatting

In opdracht van Ontwikkelmaatschappij Ruimte voor Ruimte heeft Sweco Nederland B.V. een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd naar de locatie 'Pater Becanusstraat' te Beek en Donk, gemeente Laarbeek (zie bijlage 1). De aanleiding voor dit onderzoek is de voorgenomen nieuwbouw van zes kavels met woningen binnen dit plangebied. In het kader van deze ontwikkeling dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd en een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

Het plangebied heeft volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart een hoge archeologische verwachting. Deze hoge archeologische verwachting houdt verband met de ligging van het plangebied op een dekzandrug, in de nabijheid van een beek. Tevens komen volgens de bodemkaart binnen het plangebied hoge zwarte enkeerdgronden met een dik cultuurdek voor. Onder dit cultuurdek kunnen zich afgedekte en daardoor goed geconserveerde archeologische sporen en vondsten bevinden uit de periode Laat-Paleolithicum/Mesolithicum tot aan de Late Middeleeuwen. Gezien de ligging van het plangebied langs een historische weg heeft het plangebied ook een hoge archeologische verwachting voor de periode Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd. Op basis van dit bureauonderzoek blijft de hoge archeologische verwachting conform de beleidskaart in principe in stand, dit ongeacht een booronderzoek dat in 2013 binnen het plangebied is uitgevoerd, en waarvan de resultaten niet aan het bevoegd gezag zijn voorgelegd. Gezien de resultaten van recent archeologisch onderzoek door middel van proefsleuven in de nabijheid van het plangebied lijkt het advies van het onderzoek uit 2013 (vrijgave, begeleiding tijdens het uitgraven van de twee bouwvlakken) niet houdbaar. Sweco adviseert daarom om binnen het plangebied een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven uit te voeren. Hiervoor dient eerst een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld.

Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Tabel 1.1   *Overzicht van archeologische perioden¹*

Periode	Tijd		
Laat-Paleolithicum (Oude Steentijd)		to	9.000
Mesolithicum (Midden Steentijd)	9.000 v.Chr.	-	4.900
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	5.325 v.Chr.	-	1.900
Bronstijd	1.900 v.Chr.	-	800 v.Chr.
IJzertijd	800 v.Chr.	-	12 v.Chr.
Romeinse Tijd	12 v.Chr.	-	450 n.Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1.050
Late Middeleeuwen	1.050	-	1.500
Nieuwe Tijd	1.500	-	heden

Tabel 1.2   *Indeling van het Kwartair*

Chronostratigrafie			Jaren geleden		
Kwartair	Holoceen	Subatlanticum	3.000	- heden	
		Subboreaal	5.000	- 3.000	
		Atlanticum	8.000	- 5.000	
		Boreaal	9.000	- 8.000	
		Preboreaal	10.000	- 9.000	
	Pleistoceen	Laat	130.000	- 10.000	
			Weichselien (ijstijd)	120.000	- 10.000
			Eemien	130.000	- 120.000
		Midden	800.000	- 130.000	
			Saalien (ijstijd)	200.000	- 130.000
			Elsterien (ijstijd)	400.000	- 315.000
		Vroeg	2.400.00	- 800.000	
			0		

¹ Bron: Archeologisch Basis Register 1992.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

In opdracht van Ontwikkelmaatschappij Ruimte voor Ruimte heeft Sweco Nederland B.V. een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd naar de locatie 'Pater Becanusstraat' te Beek en Donk, gemeente Laarbeek (zie bijlage 1). Het plangebied ligt aan de overzijde van de Pater Becanusstraat 100, en ten noorden/noordwesten van de Molenweg nrs. 45 en 47. De aanleiding voor dit onderzoek is de voorgenomen nieuwbouw van zes kavels met woningen binnen dit plangebied. In het kader van deze ontwikkeling dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd en een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

Afbeelding 1: Luchtfoto plangebied. Bron: Archis.

1.2 Methodiek

Dit rapport betreft een standaardrapport zoals genoemd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform SIKB BRL 4000 protocol 4002 en bestaat uit elf processtappen (zie hieronder):

1. Afbakenen plan- en onderzoeksgebied; vaststellen consequenties toekomstig gebruik (LS01)
2. Aanmelden onderzoek bij Archis
3. Vermelden (en toepassen) overheidsbeleid (LS01)
4. Beschrijven huidig gebruik (LS02)
5. Beschrijven historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03)
6. Beschrijven mogelijke aanwezigheid bouwhistorische waarden ondergrond (LS02, LS03, LS04)
7. Beschrijven bekende archeologische en aardwetenschappelijke kenmerken (LS04)
8. Opstellen gespecificeerde verwachting en formuleren onderzoeksstrategie (LS05)
9. Opstellen standaardrapport bureauonderzoek (LS06)
10. Aanleveren standaardrapport - afmelden onderzoek in Archis
11. Aanleveren digitale gegevens bij e-depot (DS05)

Processtappen 1 tot en met 7 leveren gegevens op basis waarvan de gespecificeerde verwachting (stap 8) wordt opgesteld. Deze stappen worden behandeld in paragraaf 1.1 en hoofdstuk 2. Processtap 9 resulteert in het voorliggende rapport. Processtappen 10 en 11 hebben betrekking op het openbaar maken van het bureauonderzoek voor derden bij onder meer Archis en het e-Depot.

Bij de uitvoering van het onderzoek is niet afgeweken van de BRL.

1.3 Doelstelling en vraagstelling

De bodemingrepen die gepaard gaan met de geplande werkzaamheden zullen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verstoren en/of vernietigen. Derhalve dienen voorafgaand aan die werkzaamheden de archeologische waarden binnen het plangebied in kaart te worden gebracht. Het doel van het bureauonderzoek is inzicht te krijgen in de archeologische waarde van het plangebied. Het onderzoek richt zich op de vraag of er in het plangebied archeologische waarden aangetroffen kunnen worden.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig?
- Is het plangebied voldoende onderzocht. Zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek wordt geadviseerd?

2 Bureauonderzoek

2.1 Afbakening plangebied, huidig gebruik en toekomstig gebruik

2.1.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de kern Beek en Donk, in de buurt van de kruising tussen de Pater Becanusstraat en de Molenweg. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 0,9 hectare en is vrijwel geheel in agrarisch gebruik. De exacte locatie van het plangebied wordt weergegeven in bijlage 1. Het onderzoeksgebied betreft een straal van 500 m hieromheen.

2.1.2 Huidig gebruik van het plangebied

Het gebied is momenteel vrijwel geheel onbebouwd, met aan de westzijde een verhard pad.

Afbeelding 2: Inrichtingsschets.

2.1.3 Toekomstig gebruik van het plangebied

Binnen het plangebied zullen in totaal 6 woonkavels worden gerealiseerd. Gezien de aard van de toekomstige ingrepen (woningbouw, aanleg K&L/nutsvoorzieningen etc.) zullen de toekomstige ingrepen naar verwachting tot in de archeologisch relevante niveaus reiken. Zie afbeelding 2 voor een inrichtingsschets; de ligging van de bouwvlakken ligt nog niet vast. De volgende regels worden voorgesteld in het bestemmingsplan:

- voorgevelrooilijn max. 5 meter achter de kavelgrens (dus lange volumes zijn mogelijk, maar niet te ver achter het perceel);
- zijdelingse perceelsgrens van minimaal 5 meter.

2.2 Overheidsbeleid

De gemeente Laarbeek heeft in 2012 een archeologiebeleid opgesteld.² Volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met een hoge archeologische verwachting (categorie 4). Ten oosten van het plangebied, langs de Molenweg ligt een zone met een hoge archeologische verwachting, op basis van een historisch bebouwingslint, zie Bijlage 2.

Volgens het bestemmingsplan Pater Becanusstraat – Molenweg 2018 ligt het deel van het plangebied langs de Pater Becanusstraat binnen een zone met een dubbelbestemming archeologie Waarde – archeologie 2, wat betekent dat bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 40 cm -mv archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd. De zuidwestzijde van het plangebied ligt binnen het bestemmingsplan De Hoge Regt 2017; volgens dit bestemmingsplan ligt de zuidwestzijde van het plangebied niet binnen een dubbelbestemming archeologie.

Tabel 2.1 Overzicht dubbelbestemmingen

Dubbelbestemming	Vrijstellingsgrenzen
Pater Becanusstraat 2018:	100 m ² en dieper dan 0,40 m onder maaiveld.
Dubbelbestemming Waarde – Archeologie 2	
De Hoge Regt 2017: geen dubbel bestemming	Geen maatregel

2.3 Aardwetenschappelijke kenmerken

Om de landschapsgenese in beeld te brengen is gebruik gemaakt van bodemkaarten en geologische en geomorfologische kaarten. Met behulp hiervan worden de bodem en het landschap beschreven. Onderdeel van deze studie vormt een analyse van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN).

Tabel 2.2 Aardwetenschappelijke informatie

Bron	Informatie
Geologie	Dekzand op fluvioperiglaciaal afzettingen
Geomorfologie	Dekzandrug (B53)
Bodemkunde	Hoge zwarte enkeerdgronden (zEZ21)
AHN	14,5-14,8 m +NAP

Genese van het landschap

Het plangebied ligt in de Archeoregio van het Brabants Zandgebied, een relatief vlak gebied dat nooit door landijs bedekt is geweest. Het plangebied ligt in de Centrale Slenk of Roerdalslenk, een circa 30 kilometer breed dalingsgebied. Al sinds het Carboon wordt Nederland doorsneden door een aantal van ZO naar NW lopende breuken, die nog steeds actief zijn. De Peelrandbreuk vormt de overgang tussen de oostelijk ervan gelegen hoge tektonische eenheid van de Peelhorst, en de dalende Centrale Slenk ten westen ervan. De slenk werd vanaf het Elsterien geleidelijk opgevuld met sedimenten van lokale oorsprong. Hierdoor is in het terrein slechts incidenteel de overgang van horst naar slenk zichtbaar. De sedimenten kwamen overwegend tot afzetting tijdens de glaciale, buiten de invloedsfeer van de grote rivieren. De sedimentatie vond plaats door de wind en smeltwater (fluvio-glaciaal), in een peri-glaciaal landschap met slechts spaarzame begroeiing. Omdat de periglaciaal afzettingen uit de glaciale Elsterien, Saalien en Weichselien onderling zeer grote gelijkenis vertonen en moeilijk dateerbaar zijn, worden deze samengevat onder de "Nuenen Groep". Onder de Nuenen Groep worden verstaan: periglaciaal afzettingen uit het Elsterien (Formatie van Emmen), het Saalien (Formatie van Eindhoven) en het Weichselien

² Berkvens 2012.

(Formatie van Twente), alsmede de eventueel lokaal aanwezige afzettingen uit het Holsteinien en het Eemien. De Nuenen Groep is opgebouwd uit fijnzandige sedimenten afgewisseld met leemlagen en lokale veen- en kleilagen. In de samenstelling wordt meestal een driedeling gemaakt tussen Brabantse leemlagen, smeltwater- of fluvioperiglaciale afzettingen en zuiver eolische afzettingen. Brabants leem is in perioden van permafrost ontstaan. Het bestaat uit door de wind aangevoerd materiaal waar door smeltwaterstroompjes de fijne deeltjes zijn uitgewassen, en die zijn afgezet in vochtige depressies. Fluvioperiglaciale afzettingen zijn smeltwaterafzettingen, ontstaan aan het begin of eind van de glacialen of tijdens tijdelijke klimaatsverbeteringen, bestaande uit verspoelde dekzand- en rivierafzettingen. De periodiek vooral in de zomermaanden vrijkomende grote hoeveelheden smeltwater werden vermoedelijk afgevoerd door een systeem van verwilderde geulen en beken. Onder die omstandigheden moet een aanzienlijke omwerking van sediment hebben plaatsgevonden, terwijl daarnaast vanaf de hogere gebieden transport van materiaal plaatsvond. De matig fijne eolische zanden die als afdekkende lagen van het pleistocene landoppervlak worden aangetroffen (het "Dekzand") bestaat uit kalkloos fijn zand dat door de wind is afgezet in de laatste IJstijd, het Weichselien.³

Geologie

Volgens de geologische kaart ligt het plangebied in een zone met dekzand dunner dan 2 meter op fluvioperiglaciale afzettingen (Nu4), met aan de noord- en westzijde van het plangebied beekafzettingen (leem), dunner dan 1 meter op periglaciale afzettingen 2 (Nuenen Groep), plaatselijk met een tussenschakeling van dekzand dunner dan 2 meter.

Geomorfologie

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied op een dekzandrug (B53), zie Bijlage 3. Ten zuidwesten van het plangebied ligt een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (M53). Ten noorden en ten westen van het plangebied ligt een beekdal van respectievelijk de Trekgraaf en de Lieshoutsche Beek. Verder naar het oosten ligt de (niet-gekarteerde) bebouwde kom van Beek en Donk.

Volgens de viewer van de Erfgoedkaart van de A2- en Kempengemeenten⁴ ligt het plangebied in zijn geheel op een hoge dekzandrug, met aan de westzijde een dal (evenwijdig aan de Oost Beemdweg), en aan de noordzijde een venig gebied (ten noorden van de Nachtegaallaan).

Bodem

Volgens de bodemkaart bevinden zich in het plangebied hoge zwarte enkeerdgronden (zEZ21), zie Bijlage 4. Enkeerdgronden met een zwarte minerale eerdlaag zijn oude bouwgronden die in Brabant sinds de 15^e eeuw zijn ontstaan.⁵ Deze gronden met een onvergraven humeuze bovengrond die dikker is dan 50 cm wordt ook wel een plaggendek of esdek genoemd. Dit dek is ontstaan door het langdurig bemesten van arme zandgronden met potstalmest, bestaande uit een mengsel van plaggen, dierenmest en huisafval. Middels deze methode bleef een akker in deze nutriëntarme omgeving jaarlijks vruchtbaar. Deze methode werd in hoofdzaak toegepast vanaf het eind van de Middeleeuwen. Ten zuiden van het plangebied komen beekeerdgronden voor (pZg23); verder naar het noorden bij het

³ Berendsen 2008.

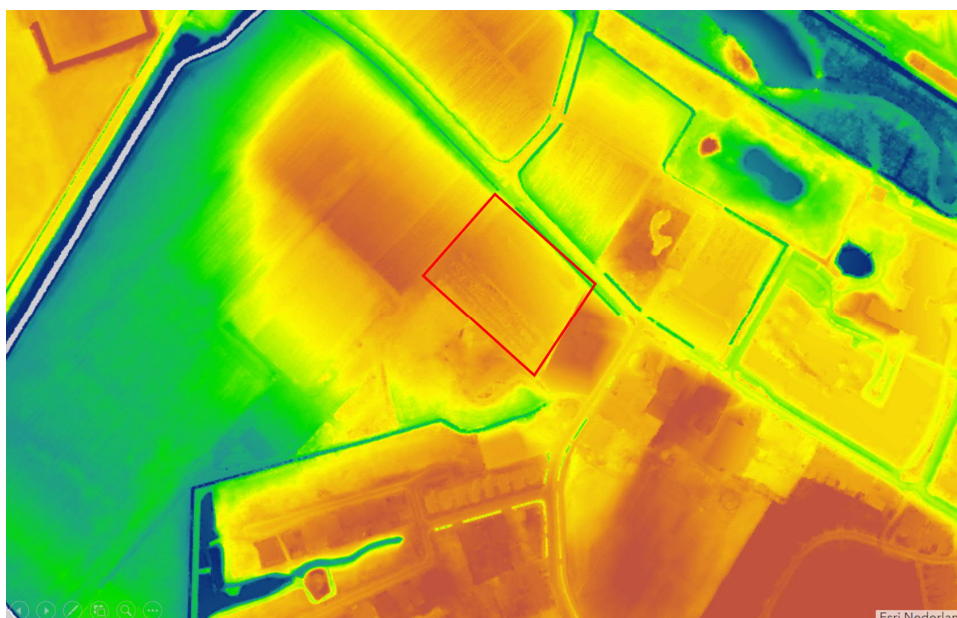
⁴ <https://atlas.odzob.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=740c0e3f87ca42a58afb73832663c0ec>.

⁵ Plaggenbemesting ontstond in de Late Middeleeuwen als gevolg van een veranderend agrarisch gebruik, waarbij steeds meer grond voor akkerbouw werd gebruikt. Voor de noodzakelijk bemesting werd de veestapel steeds meer gebruikt voor mestproductie in plaats van vlees, melk en huiden. Door de vloeibare bestanddelen van de mest te mengen met heideplaggen, grasplaggen, bosstrooisel en zand kwam meer bemesting beschikbaar voor de grotere arealen nieuw akkerland. Door de jaarlijkse bemesting met deze plaggen ontstonden door de tijd heen dikke plaggen-met-mestdekken, die soms meer dan 1 m dik kunnen zijn. Deze worden op de Bodemkaart weergegeven als enkeerdgronden.

beekdal komen moerige eerdgronden met een zanddek en een moerige tussenlaag op zand voor.

Volgens de bodemkaart heeft het plangebied Grondwatertrap VII, met een Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) van dieper dan 80 cm -mv, en een Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (GLG) dieper dan 160 cm -mv.

Volgens het AHN ligt het plangebied op ca. 14,5 m +NAP. Het centrale deel van het plangebied kent een verhoging tot ca. 14,8 m +NAP (afbeelding 3). Op het AHN zijn in het centrale deel van het plangebied evenwijdig aan de weg nog plantenbedden zichtbaar van de voormalige kwekerij. Op afbeelding 3 is te zien dat het plangebied duidelijk hoger ligt dan de omgeving van de beekdalen aan de west- en noordzijde van het plangebied die op ca. 13,0 m +NAP liggen.

Afbeelding 3: Uitsnede AHN.

2.4 Archeologische waarden

Om de reeds bekende archeologische waarden in beeld te krijgen, zijn diverse bronnen geraadpleegd, zoals de Archeologische Monumentenkaart, Archis 3 en de archeologische verwachtingskaart van het betreffende gebied.

2.4.1 Archeologische verwachtingskaart

Zoals aangegeven onder 2.2 beschikt de gemeente Laarbeek over een eigen archeologiebeleid, inclusief beleidskaart met archeologische waarden en verwachtingen.⁶ Volgens deze gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied binnen een zone met een hoge archeologische verwachting, met als toevoeging 'esdek'.

2.4.2 Archeologische Monumenten

De Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van belangrijke archeologische terreinen in Nederland. Binnen of in een straal van 500 meter rond het plangebied zijn geen archeologische monumenten (AMK-terreinen) geregistreerd. Het meest dichtbij zijnde AMK-terrein ligt op ca. 750 m ten zuidoosten van het plangebied

⁶ Berkvens 2012.

(AMK-terrein 4.720 – Beekseweg/Molenweg, een terrein met resten van een kerk uit de Late Middeleeuwen en sporen van bewoning uit de Vroege- en Late Middeleeuwen. De kerk betreft de rond 1813 gesloopte St. Michaelskerk waarvan alleen de toren nog resteert (de “Oude Toren”, Rijksmonument 8789).

2.4.3 Archeologische vondstlocaties

In Archis 3 staan binnen het plangebied geen archeologische vondstlocaties geregistreerd. Binnen een straal van 500 m rondom het plangebied staan 5 vondstlocaties geregistreerd, op enkele honderden meters ten noorden/noordoosten van het plangebied (Bijlage 5).

- Zaak ID 2222578100 is afkomstig van een archeologische begeleiding uit 2008 ten behoeve van de EVZ Goorbeek. Daarbij zijn enkele niet te dateren paaltjes aangetroffen, en een tweetal scherven, een scherf uit de 14e-15e eeuw en een scherf uit de 19e eeuw. Omdat het hier de bouwvoor betrof kan niet worden opgemaakt dat er ter plaatse sprake is geweest van bewoning; de bouwvoor bestond uit een zeer verstoorde laag met veel recente inmenging.
- Zaak ID 2242933100 is afkomstig van een proefsleuvenonderzoek uit 2009, waarbij enkele scherven aardewerk en fragmenten bouwmetaal en natuursteen zijn gevonden. Er waren geen sporenconcentraties aanwezig, alleen enkele sporen van landgebruik uit de periode Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd.
- Zaak ID 2304728100 is afkomstig van een proefsleuvenonderzoek uit 2010. In de sleuven zijn sporen van grondverbetering, een perceelsgreppel, plantkuilen, een weipaal en recente verstoringen aangetroffen. Er is geen vervolg geadviseerd.
- Zaak ID 2336707100 is afkomstig van een proefsleuvenonderzoek uit 2011. Hierbij is slechts één spoor aangetroffen, een greppel uit de Nieuwe tijd, zodat geen vervolg is geadviseerd.
- Zaak ID 4669565100 is afkomstig van een bureau- en booronderzoek uit 2019. In een boring is een scherf Paffrath aardewerk aangetroffen.

Tabel 2.3 Vondstlocaties binnen een straal van 500 m rond het plangebied

Zaakidentificatie	Complex	Datering	Beschrijving
2222578100	Niet te bepalen	Late Middeleeuwen/ Nieuwe tijd	Scherven uit de 14e-15e eeuw en uit de 19e eeuw.
2242933100	Niet te bepalen / greppel	Late Middeleeuwen/ Nieuwe tijd	Aardewerk, bouwmetaal, natuursteen uit de Middeleeuwen/Nieuwe tijd
2304728100	Agrarische productie / Greppel	Late Middeleeuwen/ Nieuwe tijd	Sporen van agrarisch landgebruik uit de Late Middeleeuwen/ Nieuwe tijd
2336707100	Greppel	Nieuwe tijd	Greppel Nieuwe tijd
4669565100	Niet te bepalen	Vroege Middeleeuwen D/ Late Middeleeuwen A	Paffrath aardewerk

2.4.4 Archeologische onderzoeksmeldingen

In Archis 3 staan binnen het plangebied geen archeologische onderzoeksmeldingen geregistreerd. In een straal van 500 meter rondom het plangebied bevinden zich in totaal 14 onderzoeksgebieden (zie Tabel 2.4).

Tabel 2.4 Onderzoeksmeldingen binnen een straal van 500 m rond het plangebied

Zaakidentificatie	Type onderzoek	Uitvoerder / Jaar	Resultaat
2117601100	Booronderzoek	Grontmij / 2006	Geen vervolg
2129971100	Booronderzoek	Grontmij / 2006	Geen vervolg
2131030100	Begeleiding	VU Hbs / 2006	Onbekend

2146543100	Bureauonderzoek	Vu Hbs / 2007	Onbekend
2222578100	Begeleiding	ADC / 2008	Geen vervolg
2242933100	Proefsleuven	VU Hbs / 2009	Geen vervolg
2304728100	Proefsleuven	BAAC / 2010	Geen vervolg
2336707100	Proefsleuven	Econsultancy / 2011	Geen vervolg
2426358100	Bureauonderzoek	Econsultancy / 2013	Advies vervolg d.m.v. boringen
2426366100	Booronderzoek	Econsultancy / 2013	Advies vrijgave met begeleiding door amateurs
4610766100	Bureauonderzoek	RAAP / 2018	Advies vervolg d.m.v. proefsleuven
4669565100	Booronderzoek	RAAP / 2019	Advies vervolg d.m.v. proefsleuven
4742407100	Proefsleuven/opgraving	RAAP / 2019	Alleen eerste bevindingen bekend
4742489100	Booronderzoek	Transect / 2019	Onbekend

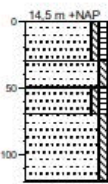
Het onderzoek dat voor het huidige plangebied het meest relevant is, is een bureau- en booronderzoek dat in 2013 is uitgevoerd en dat deels binnen, deels buiten het huidige plangebied ligt. Het plan destijds bestond uit de nieuwbouw van een tweetal woningen. Op basis van het betreffende bureauonderzoek had het plangebied een middelhoge archeologische verwachting voor de periode Laat-Paleolithicum tot en met de Romeinse tijd, en een hoge archeologische verwachting voor de periode Middeleeuwen/Nieuwe tijd. Het rapport geeft een korte bewoningsgeschiedenis van Beek en Donk, waaruit kan worden opgemaakt dat rond 650 na Chr. de hoogtes rondom de "Oude Toren" en die op Heereind bewoond waren. "Vanuit deze nederzettingen verplaatste de bewoning zich rond 1300-1500 naar lager gelegen delen zoals Broekkant, Donkersvoort, Bemmer, de Heuvel en de Donk. In 1329 gaf de hertog van Brabant aan de inwoners van Beek (en Donk), Aarle en Rixtel gemene gronden in gemeenschappelijk gebruik. In het archief van het bisdom van Luik stamt de eerste vermelding van de parochie Beek uit 1400. De bouw van de stenen kerk waarvan nu nog de "Oude Toren" resteert, moet rond die tijd hebben plaatsgevonden." Het rapport maakt verder melding dat destijds contact is geweest met Dhr. F. Leenders van de plaatselijke Heemkundekring De Lange Vonder. Dhr. Leenders gaf aan dat in de nabijheid van het plangebied een zeer oude hoeve gestaan moet hebben, waarvan de oudst bekende gegevens rond 1450 zou stammen.⁷ Binnen 0,8 ha van het huidige plangebied zijn vervolgens 5 boringen gezet (afbeelding 4). Op basis van de deze boringen werd geconcludeerd dat een nog deels intacte eerdlaag van een hoge enkeerdgrond aanwezig was. De boringen leken volgens de onderzoekers vrij sterk overeen te komen met de profielen zoals aangetroffen bij het proefsleuvenonderzoek dat op de aangrenzende percelen is uitgevoerd. De aanwezigheid van fragmenten plastic in het profiel van boring 3 (N.B. een boring die buiten het huidige plangebied is gezet) gaf volgens het bureau aan dat in ieder geval een deel van de aangetroffen verstoringen van recente oorsprong zou zijn. Op grond van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek werd geadviseerd om het plangebied vrij te geven. Omdat (een deel van) de aangetroffen verstoringen mogelijk samenhangen met ontginningen uit de periode 1400-1600, werd geadviseerd om graafwerkzaamheden in het plangebied te laten begeleiden door lokale amateurarcheologen.

⁷ Stiekema 2013, 13-14.

Boring: 1

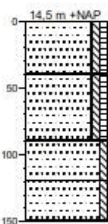
X: 171274
Y: 393824

0 landbouw grond
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Aa-horizont
30 Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraal bruineel, gevlekt, recent verstoord
50 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker geelbruin, gevlekt, verstoord esdek
70 Zand, matig fijn, zwak siltig, matig gleyhoudend, neutraal oranjegeel, Cg-horizont

Boring: 2

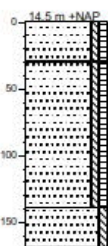
X: 171312
Y: 393788

0 landbouw grond
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Aa-horizont
40 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker geelbruin, gevlekt, verstoord esdek
60 Zand, matig fijn, zwak siltig, matig gleyhoudend, neutraal oranjegeel, Cg-horizont met verstoorde insteek
80 Zand, matig fijn, zwak siltig, matig gleyhoudend, neutraal oranjegeel, Cg-horizont

Boring: 3

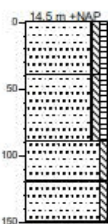
X: 171348
Y: 393752

0 gras
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Aa-horizont
30 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig plastichoudend, neutraal bruineel, gevlekt, recent verstoord
140 Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraal oranjegeel, C-horizont

Boring: 4

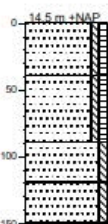
X: 171352
Y: 393802

0 gras
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Aa-horizont
40 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker geelbruin, gevlekt, verstoord esdek
60 Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraal oranjegeel, C-horizont met verstoorde insteek
80 Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraal oranjegeel, C-horizont

Boring: 5

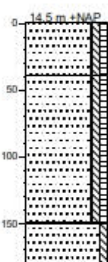
X: 171319
Y: 393835

0 gras
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Aa-horizont
40 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker geelbruin, gevlekt, verstoord esdek
60 Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraal oranjegeel, C-horizont met verstoorde insteek
80 Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraal oranjegeel, C-horizont

Boring: 6

X: 171289
Y: 393867

0 gras
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Aa-horizont
40 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker geelbruin, gevlekt, verstoord esdek
100 Zand, matig fijn, zwak siltig, donker beigeel, C-horizont

Afbeelding 4:
resultaten
onderzoek Pater
Becanusstraat
2013.

Bij navraag bij de bevoegde overheid is gebleken dat dit rapport nooit de gemeente heeft bereikt,⁸ en ook niet is beoordeeld door de regio-archeoloog mevr. R. Berkvens.⁹ Er is dus geen selectiebesluit genomen op basis van het advies in dit rapport.

Naast de reeds onder 2.4.3. genoemde onderzoeken zijn nog enkele onderzoeken in de omgeving uitgevoerd die relevant zijn voor dit project. Zaak ID 4610766100 betreft een bureauonderzoek uit 2018 (plangebied EVZ Goorloop). Op basis van dit bureauonderzoek is geadviseerd om (onder andere) het perceel direct ten westen van het plangebied langs de Pater Becanusstraat nader te onderzoeken door middel van proefsleuven. Dit onderzoek kan ook in verband worden gezien met een booronderzoek uit 2019 in een perceel op korte afstand van het huidige plangebied aan de Pater Becanusstraat met Zaak ID 4669565100. De eerste bevindingen geven aan: "Bodem van het onderzochte vierkante blok aan de randen verstoord (zoals verwacht). Centraal (op het hogere deel van de dekzandrug) is echter sprake van een moderachtige bodem. In een enkele boring bestaat het vermoeden op een grondspoor. Bovendien een fragment vol middeleeuws aardewerk." Inmiddels heeft een proefsleuvenonderzoek en een opgraving plaatsgevonden waarvan vooralsnog alleen het evaluatierapport beschikbaar is (Zaak ID 4742407100). Binnen het onderzoeksgebied zijn sporen van landbewerking uit de Nieuwe tijd en recente tijd aangetroffen, zoals grondverbeterkuilen, drainagesleuven en ploegsporen. De sporen met een oudere datering betreffen greppelsystemen die vermoedelijk met de ontginning en/of afwatering van het onderzoeksgebied te maken hebben gehad. Hiertoe worden de grotere greppels op de flank van de dekzandrug gerekend, in het westen en zuiden van het betreffende plangebied. Op basis van vondstmateriaal uit greppel S 89 wordt deze greppel gedateerd omstreeks de 13e eeuw. Van de greppels S 101, 106, 128 en 135 is onduidelijk of deze in hetzelfde greppelsysteem een functie hebben gehad of dat deze behoorden tot een jonger of ouder greppelsysteem. Vooralsnog worden de spieker, paalkuilen, kuilen en greppels in werkputten 11, 13 en 16 tot een vindplaats gerekend die als gevolg van het ontbreken van vondstmateriaal niet gedateerd kan worden. Er wordt rekening gehouden met de periode van de late prehistorie tot en met de Middeleeuwen. Tijdens de opgraving zijn in deze zone nog een zespalige spieker en enkele nieuwe sporen aangetroffen, maar zijn er geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een huisplaats. In het zuidelijk deel van de opgraving is in het plaggendek een houtskoolmeiler aangetroffen. Vermoedelijk is de meiler aangelegd ten tijde van een ontginningsfase van het landschap en bedoeld voor de productie van houtskool. Zoals gezegd is alleen het evaluatierapport nog beschikbaar; het onderzoek moet nu verder worden uitgewerkt.¹⁰

Verder zijn van belang de twee booronderzoeken die in 2006 aan weerszijden van de Molenweg zijn uitgevoerd (Zaak ID 2117601100 en 2129971100). Op basis van dit onderzoek is geconstateerd dat de bodem binnen de betreffende plangebieden ernstig verstoord was als gevolg van recente graafwerkzaamheden. Er zijn enkele archeologische indicatoren aangetroffen daterend uit de Late IJzertijd en de Late Middeleeuwen. Gezien de verstoordheid van het bodemprofiel is geadviseerd geen verder onderzoek uit te voeren. In 2009 heeft echter aan de westzijde van de Molenweg een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden (Zaak ID 2242933100). Het rapport staat niet in Archis, maar in de toelichting wordt vermeld: "In een aantal sleuven zijn sporen van landgebruik aangetroffen uit de periode Late Middeleeuwen - Nieuwe Tijd. Daarbij zijn een klein aantal scherven aardewerk, enkele fragmenten bouwmetaal en natuursteen gevonden. Behalve naar eventuele archeologische resten is ook gekeken naar de opbouw en intactheid van het oorspronkelijke bodemprofiel. Duidelijk is geworden dat de bodemopbouw in deelgebied II op veel plaatsen is verstoord door recent bodemgebruik. Op de plaatsen waar dit niet het

⁸ E-mail mevr. L. Vogels (gemeente Laarbeek), d.d. 17 december 2019.

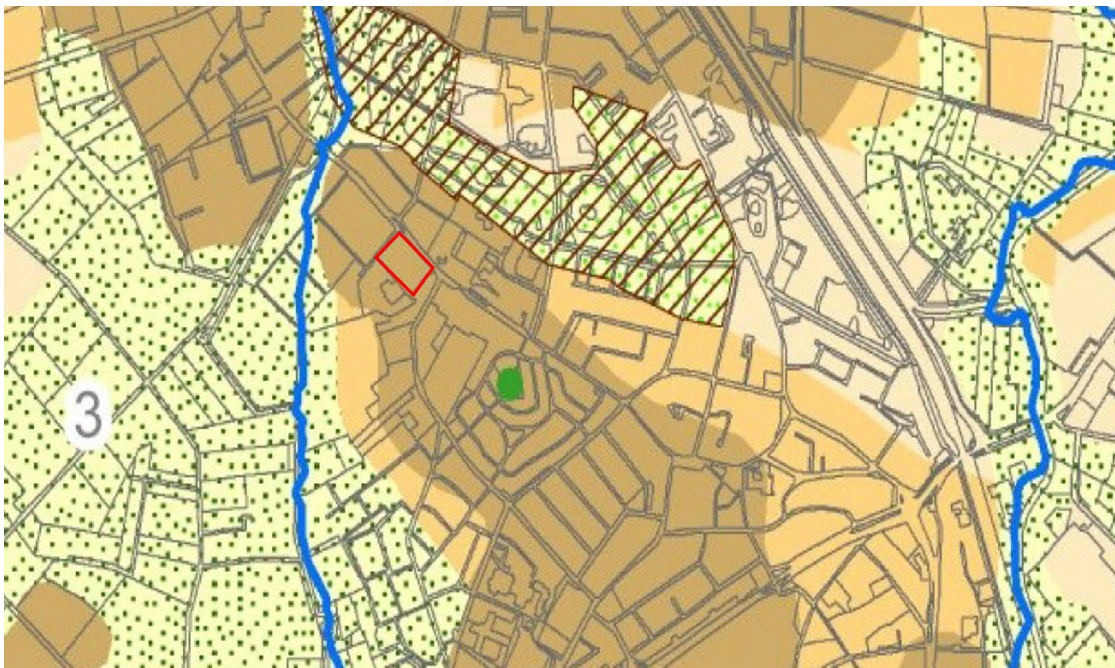
⁹ E-mail mevr. R. Berkvens (Omgevingsdienst Zuidoost Brabant), d.d. 4 december 2019.

¹⁰ Hendriksen 2020.

geval is komt onder de bouwvoor een humeus pakket voor, soms aangevuld met het restant van een B-horizont. In de richting van de Goorloop is echter alleen nog sprake van een bouwvoor en het gele zand. De bodemopbouw in deelgebied III bestaat doorgaans uit bouwvoor, akkerpakket en verspitte A- of B-horizont. Samenvattend kan worden gesteld dat er in de deelgebieden geen vindplaatsen zijn aangetroffen en dat de afzonderlijke sporen op basis van zowel de fysieke als de inhoudelijke kwaliteit niet behoudenswaardig zijn. Het selectieadvies luidt dan ook dat er binnen deze deelgebieden geen vervolgonderzoek hoeft plaats te vinden.”

Van de onderzoeken met Zaak ID 2117601100, 2131030100, 2146543100 en 4742489100 kon in Archis of het Edepot geen rapportage worden achterhaald.

Mevr. S. Hornikx van de gemeente Laardonk heeft een notitie aangeleverd van mevr. A. Huijbers met betrekking tot additionele informatie over vondsten in de omgeving die niet in Archis zijn geregistreerd. In de nabijheid van het plangebied zijn in 1993 in een reeds gegraven bouwput vondsten gedaan in de vorm van Romeins aardewerk, Romeinse dakpannen, en volmiddeleeuws aardewerk. Verder waren veel sporen zichtbaar, vooral kuilen, vermoedelijk paalkuilen.¹¹ Deze locatie (Molenveld) is met een groene stip aangegeven op afbeelding 5 (plangebied globaal in rood).

Afbeelding 5: locatie Molenveld met vondsten Romeinse tijd/Middeleeuwen. Bron Huijbers 2020.

2.4.5 Samenvatting archeologische waarden

Binnen het plangebied zijn geen vastgestelde/bekende archeologische waarden geregistreerd. Binnen een deel van het plangebied is in 2013 een onderzoek uitgevoerd waarbij onder een verstoorde bouwvoor van ca. 30-40 cm dikte een esdek is aangetroffen tot ca. 90-150 cm -mv. Onder dit dek kunnen mogelijk nog archeologische resten aanwezig zijn, zoals ook uit een recent proefsleuvenonderzoek en opgraving uit 2019/2020 iets verder noordelijk aan de Pater Becanusstraat kan worden afgeleid. Ook bij de vindplaats Molenveld was er sprake van een sporenniveau onder het akkerdek.

¹¹ Notitie A. Huijbers d.d. 27 februari 2020.

2.5 Historische situatie

Volgens de viewer van de Erfgoedkaart ligt het plangebied in een oud akkergebied ontstaan vóór 1840, de Heuvelse Velden. De Pater Becanusstraat is aangeduid als oude infrastructuur/lokale weg. Op de Kadasterkaart 1811-1832 is het plangebied onbebouwd agrarisch gebied. De Pater Becanusstraat wordt dan de 'Beeksche straat' genoemd, met ten noorden van het plangebied de beek genaamd de Trekgraaf en aan de westzijde van het plangebied de Lieshoutsche Beek. Langs de westzijde van de Molenweg, bij de kruising met de Pater Becanusstraat, staan drie boerderijen aangeduid. Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart is rond deze boerderijplaatsen een buffer getrokken met de aanduiding 'gebied met hoge verwachting – historische kernen en linten'. Op de topografische kaart van 1850, het Bonneblad van 1900 (afbeelding 6) tot aan de topografische kaart van 1950 is deze situatie nog onveranderd. In de jaren 50 van de vorige eeuw verandert de omgeving van het plangebied drastisch als tot dan toe onontgonnen gebieden in agrarisch gebruik worden genomen en percelen worden rechtgetrokken. De bebouwing aan de Molenweg 45 stamt uit 1951; het pand aan de Molenweg 47 uit 2008. Vanaf de jaren 80 van de vorige eeuw tot aan 2015 staat het plangebied als kwekerij aangegeven.

Afbeelding 6: uitsnede topografische kaart 1900.

2.6 Onder- en bovengrondse bouwhistorische waarden

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen onder- of bovengrondse bouwhistorische waarden bekend. Binnen het plangebied bevinden zich geen gebouwde gemeentelijke- of Rijksmonumenten. Bewoning in de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd kan, niet op basis van het bekende historische kaartmateriaal worden aangetoond, maar kan ook niet geheel worden uitgesloten gezien de ligging aan een historische weg.

2.7 Mogelijke aanwezige bodemverstoringen

Het plangebied is momenteel vrijwel geheel onbebouwd/onverhard. Er zijn geen boven- of ondergrondse bouwhistorische waarden in het plangebied bekend. Zoals in de vorige paragraaf aangegeven, is het plangebied in agrarisch gebruik geweest, en recentelijk nog als kwekerij, waarbij er kassen hebben gestaan binnen het plangebied. Dit kan mogelijk tot

behoorlijke bodemverstoringen hebben geleid, al is het onduidelijk in hoeverre dit van invloed kan zijn geweest op eventuele (diepere sporen van) archeologische vindplaatsen. Raadpleging van de Verstoringsbronnenkaart van de RCE¹² heeft geen aanvullende informatie opgeleverd.

---

¹² <https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Verstoringsbronnenkaart>.

3 Gespecificeerde verwachting

De gespecificeerde archeologische verwachting kan puntsgewijs als volgt worden samengevat:

Het plangebied heeft volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart een hoge archeologische verwachting meegekregen. Deze hoge archeologische verwachting houdt verband met de ligging van het plangebied op een dekzandrug, in de nabijheid van een beek. Tevens komen volgens de bodemkaart binnen het plangebied hoge zwarte enkeerdgronden met een dik cultuurdek voor. Onder dit cultuurdek kunnen zich afgedekte en daardoor goed geconserveerde archeologische sporen en vondsten bevinden uit de periode Laat-Paleolithicum/Mesolithicum tot aan de Late Middeleeuwen. Gezien de ligging van het plangebied langs een historische weg heeft het plangebied ook een hoge archeologische verwachting voor de periode Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd.

Onder de mogelijke resten uit het Laat-Paleolithicum/Mesolithicum kunnen zich resten bevinden van kampementen van jager/verzamelaars met vondsten van voornamelijk bewerkt en/of verbrand vuursteen en grondsporen in de vorm van haardkuilen of vlakhaarden met houtskool en soms natuursteen. Deze resten zijn meestal ondiep en kunnen worden aangetroffen op de overgang tussen het cultuurdek en de natuurlijke ondergrond. Bij de aanwezigheid van een podzolbodem komen deze sporen voor in of onder de E-horizont; ingegraven sporen kunnen nog aanwezig zijn bij het voorkomen van een afgetopte podzol (C-horizont) direct onder het cultuurdek. Voor de periode Neolithicum/Bronstijd tot aan de Late Middeleeuwen kunnen mogelijke archeologische resten bestaan uit vondsten van aardewerk, natuursteen, bouwkeramisch materiaal of metaal, en sporen zoals paalkuilen, afvalkuilen en sporen van verkaveling en landgebruik. Ook deze sporen kunnen direct onder het maaiveld, dan wel onder het plaggendek worden aangetroffen. Gezien de redelijk hoge grondwaterstand aan de zuidwestzijde is de verwachte conservering van organisch vondstmateriaal aldaar mogelijk goed in dieper ingegraven sporen; de conservering voor de noord/noordoostzijde zijn mogelijk minder gunstig. Vanaf de Late Middeleeuwen tot in de Nieuwe tijd bevonden zich plaatselijk kleine boerderijplaatsen in de omgeving van het plangebied. Er zijn op basis van historisch kaartmateriaal geen directe aanwijzingen aangetroffen voor bewoning van het plangebied in deze periode, maar het kan gezien de iets hogere ligging ten opzichte van de omgeving, en de ligging langs een historische weg ook niet worden uitgesloten, zoals een recent proefsleuvenonderzoek in de nabijheid van het plangebied heeft aangetoond. Onbekend is in welke mate het gebruik als kwekerij met kassen van invloed is geweest op de intactheid van eventuele archeologische resten.

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie

Volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met hoge archeologische verwachting. Op basis van dit bureauonderzoek blijft deze verwachting/waardestelling in principe in stand, dit ongeacht het booronderzoek dat in 2013 binnen het plangebied is uitgevoerd, en waarvan de resultaten niet aan het bevoegd gezag zijn voorgelegd. Gezien de resultaten van recent archeologisch onderzoek door middel van proefsleuven in de nabijheid van het plangebied lijkt het advies van het onderzoek uit 2013 (vrijgave, begeleiding tijdens het uitgraven van de twee bouwvlakken) dan ook niet houdbaar.

Beantwoording onderzoeksvragen

- *Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig?*
Voor het plangebied geldt een hoge archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit de periode Laat-Paleolithicum tot en met de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd.
- *Is het plangebied voldoende onderzocht. Zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek wordt geadviseerd?*
Nee, er is nog vervolgonderzoek noodzakelijk.

4.2 Advies

Sweco adviseert om binnen het plangebied een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven uit te voeren. Hiervoor dient eerst een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld.

Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een selectiebesluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit selectiebesluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Literatuurlijst en gebruikte bronnen

4.3 Literatuur

Bakker, H. de/A.W. Edelman-Vlam. 1976. De Nederlandse bodem in kleur. Wageningen (Stichting voor Bodemkartering).

Berendsen, H.J.A., 2008. Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's. Assen.

Berkvens, R. 2012. Beleidsplan Archeologische Monumentenzorg, gemeente Laarbeek.

Hendriksen, M.T.C., 2020. Proefsleuvenonderzoek en opgraving plangebied Goorloop – Hoge Regt te Beek en Donk. RAAP Evaluatie- en selectierapport.

Stiekema, M. 2013. Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Pater Becanusstraat / Molenweg te Beek en Donk in de gemeente Laarbeek. Swalmen. Econsultancy rapport 13071526.

4.4 Internet bronnen

www.ahn.nl

archis.cultureelerfgoed.nl

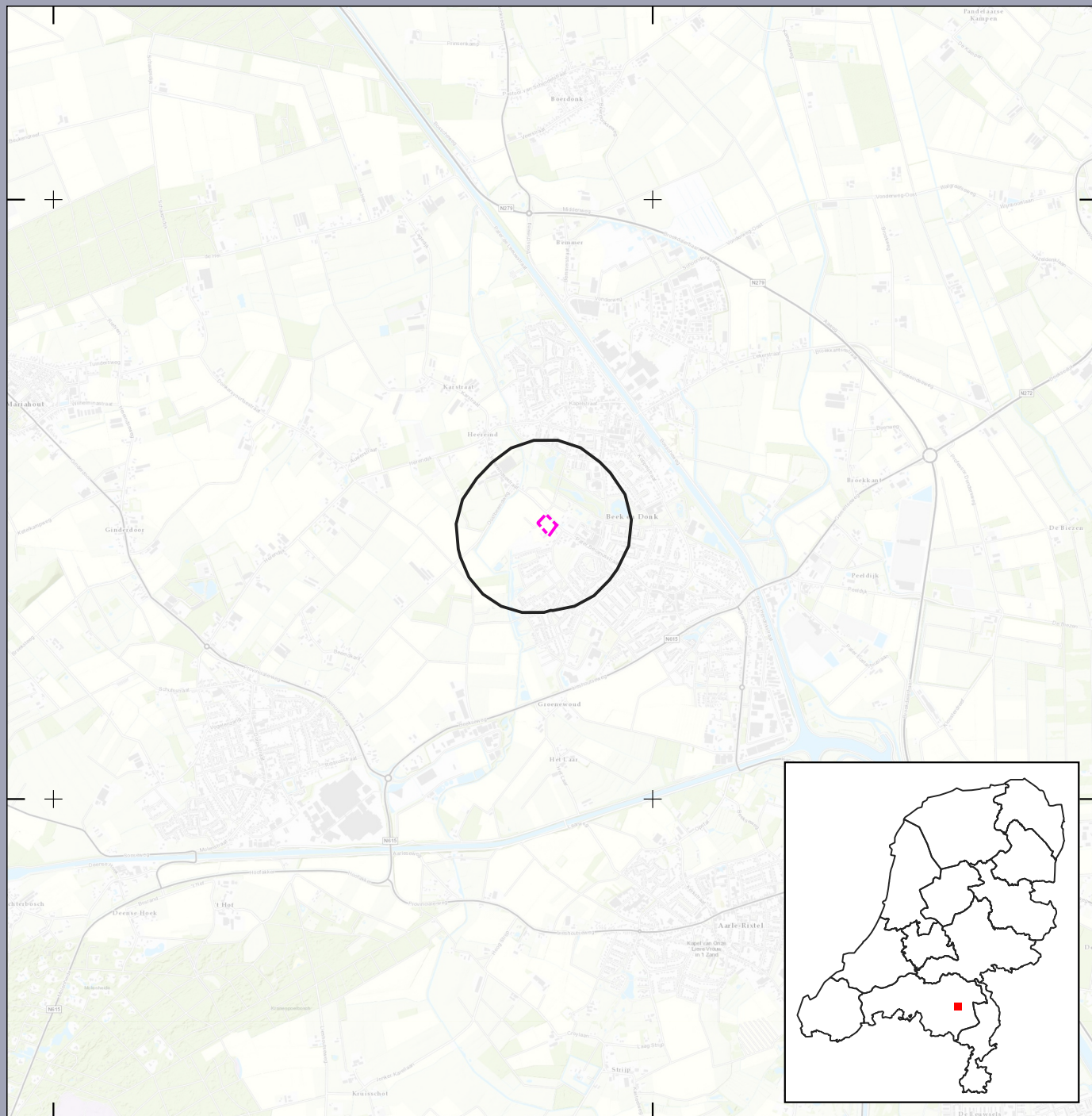
www.bodemloket.nl

www.dinoloket.nl

www.pdok.nl

www.topotijdreis.nl

Bijlage 1. Locatie van het plangebied

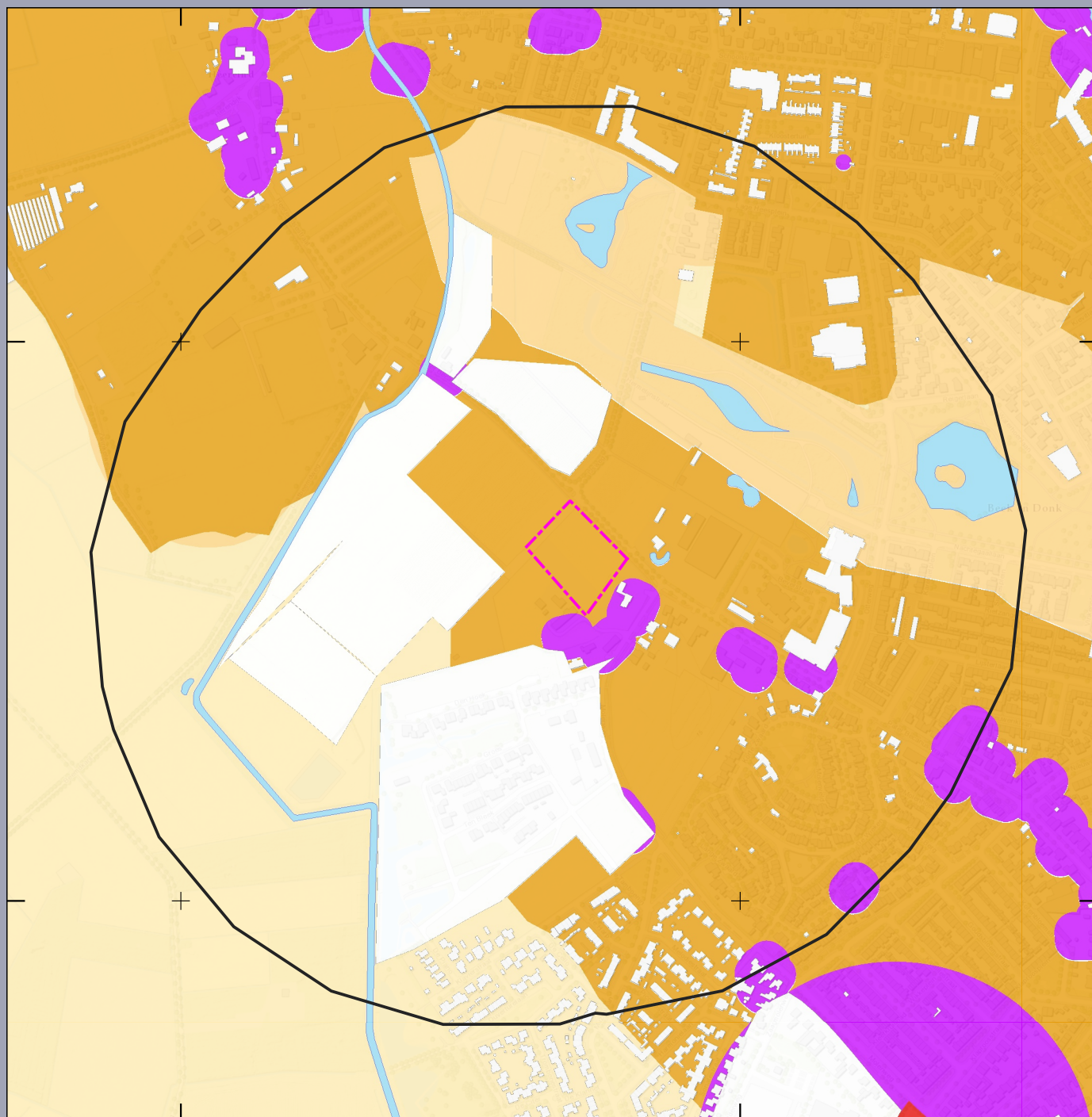
 Onderzoeksgebied
 plangebied_20200203

Opdrachtgever: Ruimte voor Ruimte
Projectnummer: 369006

Status: Definitief
Datum: 03-02-2020
Schaal: 1:40000
Formaat: A4

Bijlage 2. Archeologische beleidskaart

Legenda

  plangebied_20200203

  Onderzoeksgebied

- Categorie 3: Gebied met hoge verwachting (historische kernen en linten)
- Categorie 4: Gebied met hoge verwachting
- Categorie 5: Gebied met middelhoge verwachting
- Categorie 6: Gebied met lage verwachting
- Categorie 7: Gebied zonder archeologische verwachting

Archeologische beleidskaart Pater Becanusstraat

Opdrachtgever: Ruimte voor Ruimte
Projectnummer: 369006

Status: Definitief
Datum: 03-02-2020
Schaal: 1:7500
Formaat: A4

SWECO

0 100 200 300 400 m

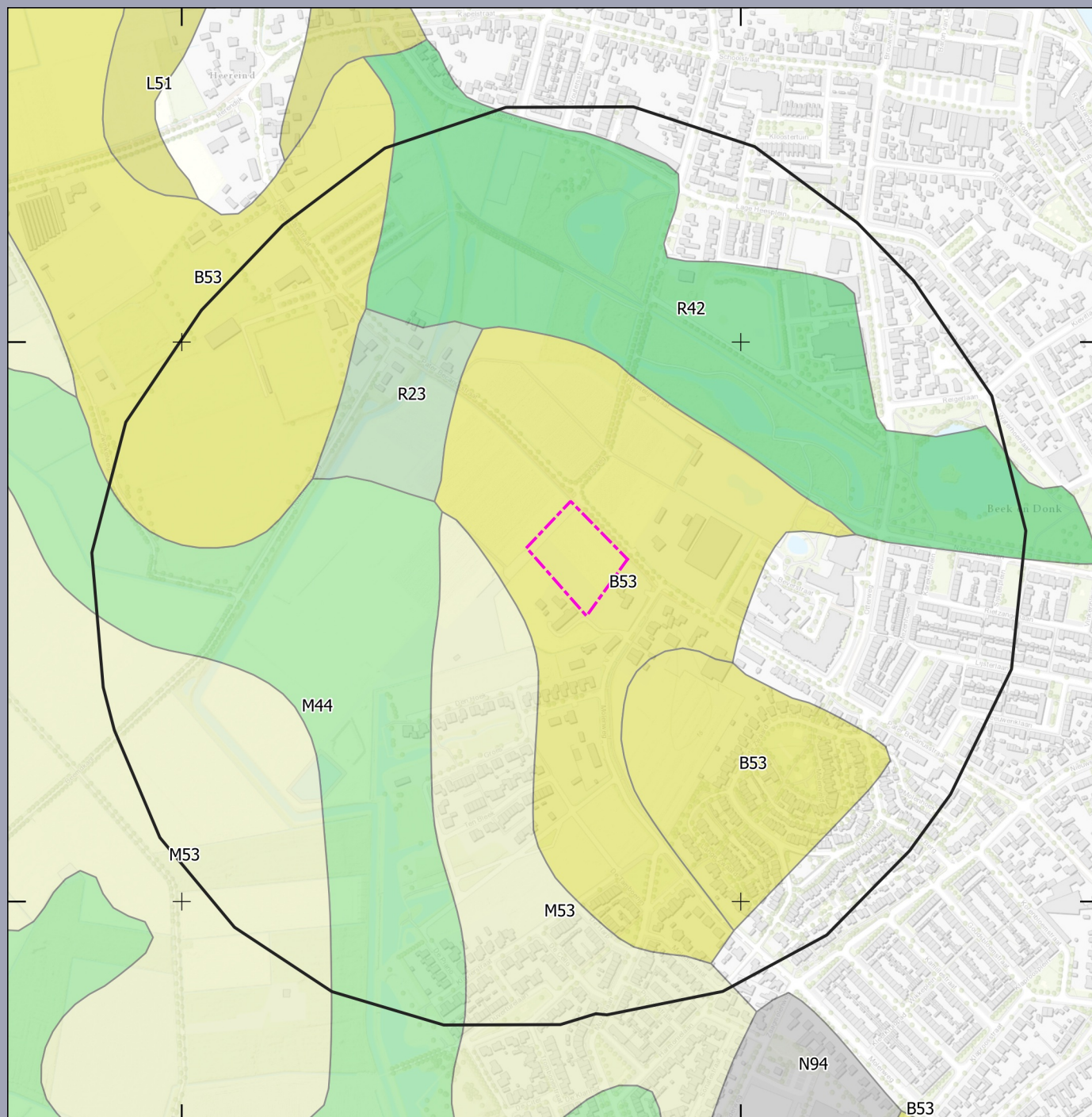
Bijlage 3. Geomorfologie

170800

171500

394100

393400

Legenda

- plangebied_20200203
- Onderzoeksgebied
- B53 - Dekzandrug
- L51 - Dekzandwelingen
- M44 - Beek(dal)overstromingsvlakte
- M53 - Vlakte van verspoelde dekzanden
- N94 - Laagte ontstaan door afgraving
- R23 - Dalvormige laagte
- R42 - Beekdalbodem

Geomorfologische kaart Pater Becanusstraat

Opdrachtgever: Ruimte voor Ruimte
Projectnummer: 369006

Status: Definitief
Datum: 03-02-2020
Schaal: 1:7500
Formaat: A4

SWECO

0 100 200 300 400 m

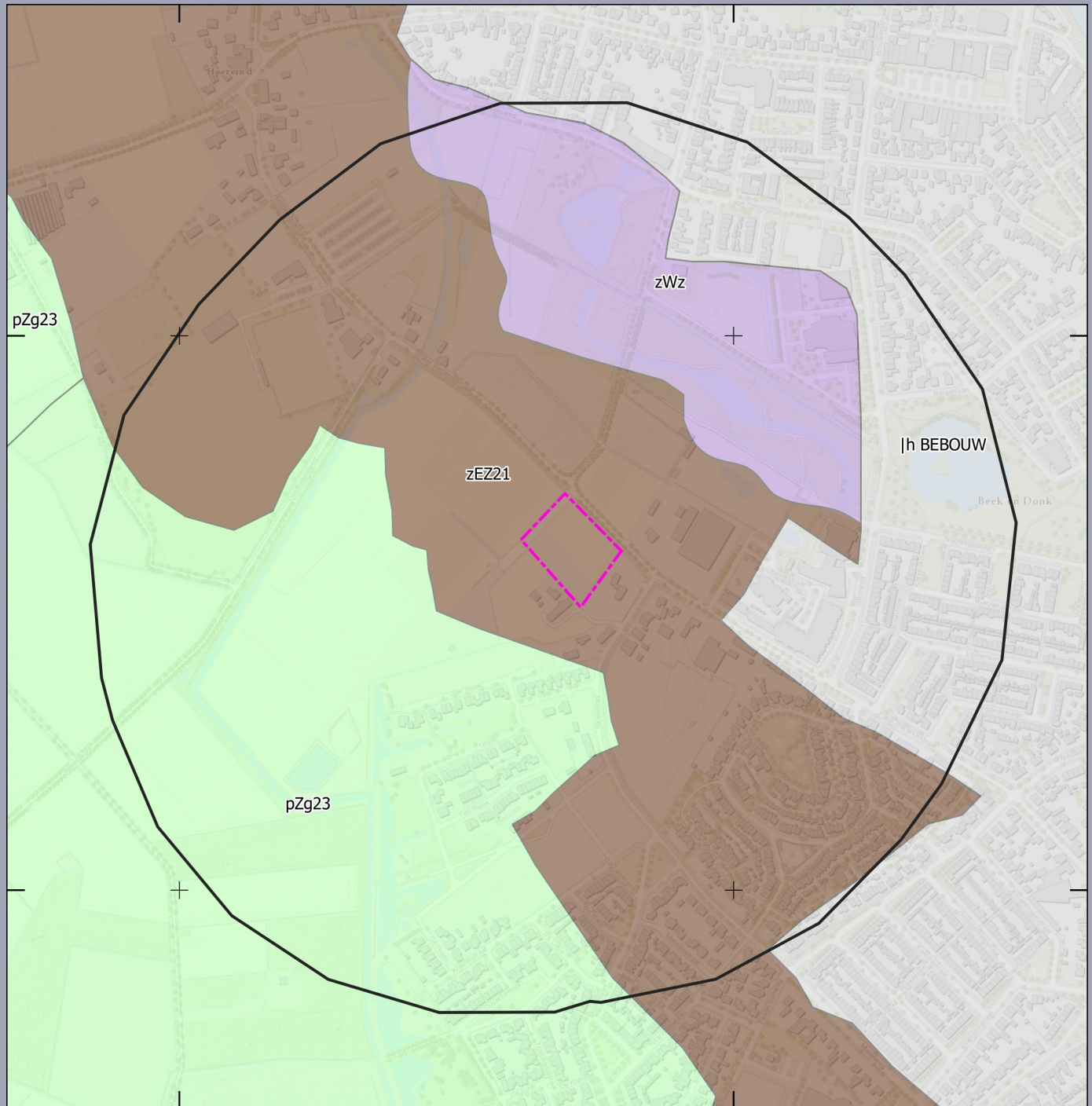
Bijlage 4. Bodem

170800

171500

394100

393400

Legenda

 plangebied_20200203

 Onderzoeksgebied

Bodemkaart_2014

 Bebouwing

 pZg23 - Beekeerdgronden

 zEZ21 - Hoge zwarte enkeerdgronden

 zWz - Moerige eerdgronden

Bodemkaart Pater Becanusstraat

Opdrachtgever: Ruimte voor Ruimte
Projectnummer: 369006

Status: Definitief
Datum: 03-02-2020
Schaal: 1:7500
Formaat: A4

SWECO

0 100 200 300 400 m

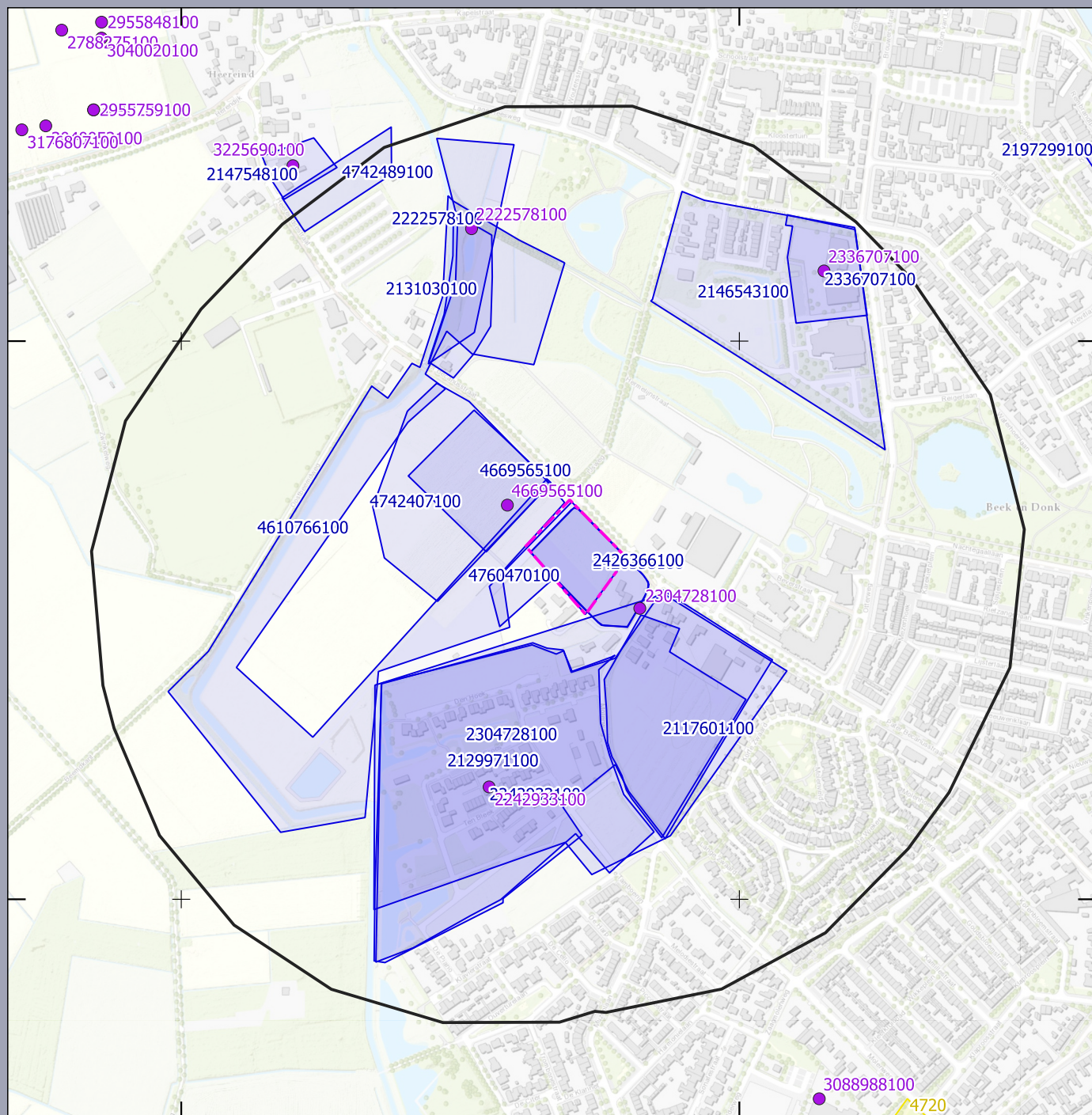
Bijlage 5. Bekende archeologische waarden

170800

171500

394100

393400

Legenda

- plangebied_20200203
- Onderzoeksgebied
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Onderzoeksmeldingen
- Vondstlocaties

Archeologie Pater Becanusstraat

Opdrachtgever: Ruimte voor Ruimte
Projectnummer: 369006

Status: Definitief
Datum: 03-02-2020
Schaal: 1:7500
Formaat: A4

SWECO

0 100 200 300 400 m

